भागपरिहरणप्रणीताविमोकादीनामुपलक्षणार्थम् तानि सर्वाण्यपि मार्जनान्ते कर्तव्यानि · ततश्च मार्जनानन्तरं भागपरिहरणम् भक्षान्तो वाजिनयागः दक्षिणाग्नौ केवला पिष्टलेपाकृतिः प्रणीताविमोको राक्षसभागो भागावेक्षणम् भागप्राशनमिति । ननु नैवात्र सवनीयपुरोडाशानां पशुतन्त्रमध्ये विधानम् तुल्यश्रुतित्वादित्युक्तम् तस्माद्यथोक्तं वाजिनचरणमित्याक्षेपे कृतऽआह ·

यथोक्तं वाऽप्रसङ्गात् ॥ २ ॥ यथोक्तं वाजिनचरणं स्यात् यद्ययमप्रसङ्गः अप्रसङ्गाद्धेतोः स्यात् · स्पष्टस्तु प्रसङ्गः तन्त्रमध्ये विधानात् · यदुक्तम् तुल्यचोदने इति गुणार्थेऽएते चोदने नोत्पत्तिचोदने अनुसवनꣳ सवनीयैः पुरोडाशैश्चरन्ति सवने-सवने चरन्तीत्यर्थः · अनुसवनꣳ सवनीयेन पशुना वपया प्रातःसवने चरन्ति पुरोडाशे माध्यन्दिने अङ्गैस्तृतीयसवनऽइत्यङ्गविकारार्थमेतद्वचनम् · अपररात्रऽएव चोत्पत्तिः तान्त्सम्प्रबोधयन्ति राजानमुपावहरतीत्यासादितेषु (३. १. ३. १-२) पाशुकेष्वाङ्येषु सोमपात्रयोजनकाले सवनीयपुरोडाशाश्चोच्यन्ते · अतस्तन्त्रमध्ये विधानात्प्रासङ्गिका इति सिद्धम् ।

होतृचमसेन सोमं भक्षयतः ॥ ३ ॥ इडामुपह्वय तस्या भक्षणात्प्राग्यजमानः सवनप्रार्थनां करोति · ततोऽध्वर्युप्रतिप्रस्थातारौ होत्रेण करणभूतेन सोमं यतः तत्राध्वर्युः शुक्रग्रहशेषं होमाभिषवनिमित्तं भक्षयति होतारं प्रतिप्रस्थातारं च पृष्ट्वा प्रतिप्रस्थाता च मन्थिग्रहशेषं होमाभिषवनिमित्तं भक्षयति अध्वर्युं होतारं च पृष्ट्वा · वाग्देवी भक्षणमन्त्रः · होतापि तस्मिंश्चमसे शुक्रमन्थिहोतृचमसवषट्कारनिमित्तं तन्त्रेण भक्षयति क्रमेण वा · न सोमेनोच्छिष्टा भवन्तीति स्मरणात्तेनैव चमसेन सर्वेऽपि भक्षयन्ति · ततो होता ब्रह्मयजमानचमसयोस्तौ पृष्ट्वा वषट्कारनिमित्तं भक्षयति · ततो होता प्रशास्तृब्राह्मणाच्छंसिपोतृनेष्टृग्रावचमसेषु वषट्कारनिमित्तं भक्षयति प्रशास्त्रादीनध्वर्युं च पृष्ट्वा · ततो होता स्वचमसे समाख्यानिमित्तं भक्षयति अध्वर्युं प्रतिप्रस्थातारं च पृष्ट्वा · ततो ब्रह्मयजमानौ स्वचमसे समाख्यानिमित्तं भक्षयतः होतारं पृष्ट्वा · उद्गातृचमसं त्रय उद्गातृप्रस्तोतृप्रतिहर्तार एव भक्षयन्ति नान्यः कश्चित् · ततः प्रशास्त्रादयः स्वस्वचमसे प्रस्थितयागनिमित्तं होतारमध्वर्युं च पृष्ट्वा समाख्यानिमित्तं भक्षयन्ति · ततः